

Szerkesztőség:
Kazinczy-utca 1. szám, földszint balra.

Bérmentellen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el. Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Petőfi-utca 1. sz. (Ungerleider Albert könyvnyomdájában.)

Hirdetéseket díjazás szerint. Egyes szám 5 kr., ünnepek és vasárnaputáni szám 3 kr.

ARADI KÖZLÖNY.

Politikai, társadalmi és közgazdasági napi lap.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:

Helyben kassza hordva.	
Egész évre	12 ft
Fél évre	6 ft
Negyedévre	3 ft
Egy óra	1 ft

Vidékre postán küldve:

Egész évre	14 ft — kr.
Fél évre	7 ft — kr.
Negyedévre	3 ft 50 kr.
Egy óra	1 ft 20 kr.

Hirdetéseket helyben fizetendők.

Százalékot nem adunk

Orosz kudarc mindenütt.

Arad, március 2.

A nagy, a mindenható Oroszország meg van alázva.

Vére, a nagy csárnak, nem futhat arcába, de a titkos szegény, a semmibe verés bosszus dűhe lázítáhatja fel a millió rabszolgák urának nyugalmát.

Ez úgy látszik, csak a kezdet. Az egyedüli zsarnok Európában még lehet, hogy csak félreértették, nem látják tisztán szándékait s nem hisznek biztosítékainak. Gondolhatja, hogy a moszkoviták szuronyerdeje még nem villog elég fényesen az osztrák-magyar és német határokon. Altathatja magát azzal, hogy ha egyszer a béke »kabinet-kérdésé« t veti fel, akkor orosz szájíz szerint fogalmaznak majd Európa valamennyi külügyi hivatalában és a határszéli szelek is csak az orosz himnuszot fogják sütni.

A mellőzés még nem sértés. Az arczulesapás kékis Addig is a jellemzet mindenütt: orosz kudarc jellemzi.

Pár hete lesz, hogy a kimondhatatlan című orosz hivatalos lap elmondta a csár kívánságait. Türelmesebb publicisták úgy hívták, hogy az orosz kormány kommunikéja.

Meglehetősen garral, pöffeszkedő hangon és erős durvasággal volt tartva az a néhány cikk. Szinte látni lehetett belőle, hogy hatni akarnak vele. Mindanon.

Es nem hatottak.

Az európai diplomácia, — a francia szatellist kivéve, — rég nem tanúsított ekkora önállóságot, a nagy gyakorlatú orosz taktikusokkal szemben. Az az, hogy talán ez sem. Talán egyszerű luza-vona, mely a diplomácia régi praxisa szerint — csak később akarja megmondani, hogy — nem értünk egyet monsieur!

Az előjelek alig cealnak. A beteg porta is kezd erőt, egészséges hangot adni, természetesen a török kapkodás látszatába burkolva. A francia és né-

met nagykövetele kiába gyakorolják a pressziót. Konstantinápolyban. A padisah nem hajlandó megüzenni Ferdinándnak Szófiába, hogy menjön vissza Jászberénybe magyar honvédtisztnek. Talán furcsának, egészségtelennek tartja a szultán is, hogy a német és francia diplomácia, ez a tűz és víz van együtt. Bizonyára nem hisz annak a bornak a tisztaságában, a mit két halálos ellenség akar egy harmadik poharába tölteni. Ausztria-Magyarország külügyminisztere pedig, sokat gáncsolt óvatosságában, most éri el legszebb sikereit. Kezünk szabad, szövetségünk erős és a bolgár kérdésben úgy állunk szemben Oroszországgal, mint a kinek nagyon sokat alkalmatlanokdunk.

Egészen függetlenné vagyunk téve az orosz befolyástól elannyira, hogy szinte közeledni látszik az a pillanat, hogy nem Bulgária, de a Koburg személye lesz a kazus belli. Nem tartjuk megengedhetőnek az olyan változást a Balkánon, mely úgy akar »törvényes« állapotokat teremteni, hogy a — most már második — fejedelm elűzésével, orosz világot kelezet Bulgáriában, a mi ott egyértelmű a lázadással, a polgárháború iszonyatosságaival.

Ez a helyzet és Oroszország várja a hatalmak nyilatkozatát.

Nem türelmetlen. Pedig a jellege a politikában is erőszakos.

Itt már a gyengeség, a bizonytalanság félelme kezdődik, melyre nagy befolyással vannak a mindenfelől visszautasított orosz kölcsön-tervek is.

Oroszország csendes, türelmes és szinte szerénynek látszik.

A nagy, a mindenható Oroszország meg van alázva.

Lengyel hang ellenünk. Hogy a cseh lapok hol egy, hol más czimen egész hárszát folytatnak ellenünk, régi dolog de hogy lengyel lap is ellenünk agyarkodjék, az már a ritkább esetek közé tartozik. — A lemergi »Dzien. Polszky« azzal vádolja a magyarokat, hogy elnyomják, a hazai szláv népeket, melyeket ez által a pan-

zlávizmus karjai közé kergetnek. Kár pedig, hogy egyik-másik lengyel lap is utána mondja a töröz-szent-mártoni panszláv tót ujság igaztalan vádjait; e helyett jobb volna bizony, ha — kivált mai időben — a lengyel sajtó a maga háza előtt sepergetne. Mielőtt nekünk jó tanácsokat adnak Lembegből, jó lesz rendbehozni az ügyeket a gácsországi ruthenekkel, kik ugyan-csak sokat tudnak beszélni a lengyel uralom nyomasztó voltáról.

Az osztrák hazaáruló pöre. Vége-hossza nincs a tulságos eszmefüzéseknél és kommentároknak, melyeket főleg orosz lapok a hirhelt Zivny-perhez kapcsolnak — a bécsi esküdtek politikai és értelmi érettségének nagyobb dicsőségére. Legujabban a »Nov. Vremj.« muzsika lap »A panszlavis-mus pere« ozim alatt, erre vonatkozólag többi közt a következőket írja:

»A »Parlamentár« szerkesztőjének perének erkölcsi következményei mindenestre javára fognak válni a közönsé szlávosságának, mint egységes, tömör élve, mely könnyen tör utat a különböző nemzetiségek öntudatába, melyeket a történelem a lengyelek módjára nem állított az eszmével ellenséges lábra. De vajon javára fognak e válni ezek a következmények az osztrák-magyar pártinak, kérdéses, ha figyelembe vesszük az öt év előtti Niumovios-pört, melyet Oroszország javára történő hazaárulás címén indítottak volt. A feltűt úgy sok szenvedésbe került a vád ottaknak, de azt eredményezte, hogy abban az országban az orosz öntudat felbuzdult és megerősödött. Reméljük, hogy a Zivny-per eredménye is az lesz, hogy a szláv egyesülésnek általa kimutatott programja megszilárdul a szláv nemzetiségek közt.«

Külföld.

Oroszország tévutakon. Bécsből írják a »Pester Correspondenz« nek: Ha Oroszország a bolgár akcióit újra oly utresztőbe jut, melyből becsülettel csak sok fáradság árán és rendkívüli szerencsével szabadulhat, ezért oszupán elharmakodott, feltűnően meggondolva az eljárás okozhatját. Aig hiú az ember ha kétségtelen tény-nél megállapítja nem látja, hogy egy kü-lönbön kipróbált, sokszoros és közben meglepő sikerei által híres diplomácia mily ép-pen gyerekesnek nevezendő csinyekre ve-

temedik, ha szenvedélyes kézzel ösz-tönöztetik. Midőn Lobanoff hg. ki az itteni mervádó körökben jól megérdemelt nagy személyes kedveltségnek örvend, a bolgár kérdésre vonatkozólag Oroszország által szándékolt diplomáciai lépéseket Kálnoky gróffal bizalmasan közölte, külügyminiszterünkkel nemcsak a szokott szívólyos, fogadtatásban részesült, hanem barátságos határozottan jóakaró előzékenységekben is azon kényes küldetést illetőleg, mely Sándor csár nagykövétét és osztrák-magyar monarchia külügyminiszteréhez vezette. Kálnoky kéznek jelentkezett Oroszországnak később hivatalosan tudomásra juttatandó kívánatának engedni és a konstantinápolyi nagykövetnek azon utasítást adni, hogy Oroszországnak a porához netan intézendő felhívását, miszerint Bulgáriával szemben éjj-n hűbérségi jogával és a fejedelmi méltóság-nak Koburg Ferdinánd általi gyakorlását törvénytelennek és szerződés elleneinek jelentse ki, a maga részéről személyesen tá-mogassa. De előbb bizalmosa, nem hivatalos jelzést kívánta Kálnoky annak, hogy mint képzeli magának Oroszország a hatalmak további eljárását a felvetendő kérdésben, melynek elkerülhetlentül a czió hozkoll vezetnie. Lobanoff herceg azon pillanatban nem volt oly helyzetben, hogy megadhassa kormányának további szándékai felől a kívánt bizalmas tudósítást. Es a bécsi orosz nagykövet azóta sem kapott felhatalmazást további közlések tételére. Az orosz kormány pedig ignorálta az itt leirt eljárást, mely Rómában és Londonban alkalmasint ismétlődött és meglegedett Németország és Franciaország nagyköveteinek segítségével, mely hatalmak nem formuláltak kívánatukat további bizalmas közlések iránt a vég-ből, hogy a tudvalevő felhívás egész rövid-intézetessék a portához.

Legyen még egyszer hangsúlyozva: nem kívántak hivatalos nyilatkozatokat Oroszországtól, hanem oszupán bizalmas jel-zéseket és Oroszországtól adta a süketet.

A helyzet. Kálnoky gróf külgy-miniszter, csütörtökön este utazott Bécsből Budapestre, s több napig fog ott maradni. Utazása a külügyi helyzettel van kapcsolatban. Bécsből jelentik egyuttal, hogy Boteneff londoni orosz követségi tanácsos politikai küldetésében Pétervárra megy a Bécsben már átutazott. A diplomáciai tárgyalások terén semmi újabb sem történt a napokban. Volt ugyan ismét minisztertanács Konstantinápolyban, de eredményre nem jutottak. Anyit határozot-

tan tudhatunk már, hogy a porta nem fogja megtenni az Oroszország által kívánt kijelentést Szófiában, ha a többi szerződéses hatalom nem csatlakozik hozzája Konstantinápolyból jelentik erre nézve:

A porta elhatározta, hogy Nolidov orosz nagykövet elterjesztését illetőleg minden lépéstől vagy kijelentéstől mindaddig tartózkodik, míg Anglia, Ausztria Magyarország és Olaszország ahhoz nem csatlakoznak, mely eshetőséget itt lehetetlennek tartanak. Török körök azon nézetet vallják, hogy mielőtt Koburg Ferdinánd herceg állása törvénytelenné jelentenek ki, előbb tanácskozmányt kellene tartani azon körülmények iránt, melyek Ferdinánd hgnek Bulgáriába való érkezését, nevezetesen Sándor fejedelm elűzését megelőzték, melyvel a törvénytelen állapot kezdetét vette. Jól értesült körök nem tartanak a pillanatnyi helyzet komplikációjától, de azt hiszik, hogy Ferdinánd herceg még akkor is megmaradna Szófiában, ha Európa állását egyhangilag törvénytelenné nyilvánítaná. A sumai parancsok megszemlélte a várni várt és több erődítvány építését rendelte el. A bolgár hadseregben nagy tevékenység uralkodik.

Az orosz csapatmozgalmak. Var-sóból jelentik, hogy a nyugatorosz országi kormányzóságokban az ősz óta összpontosított csapatok előretolása kisebb osztályokban szakadatlanul tart. Ez intézkedések terve és véghezjára a be nem avatott körök előtt teljesen ismeretlen. Főleg a lovas-és tüzéroszadok előretolását rendelték el. Piliocoból néhány hét előtt az ott állomásozó tüzéroszadot máshova helyezték, de helyébe Piliocobába más ezredet küldtek. Hir szerint a kozák ezredek előretolását legközelebb egyszerűen több helyen végrehajtják, a határon állomásozó hadosztályok létszámát természetesen a szeptember 1-ig. Az invagorodobrovai vasutvonal igazgatósága utasítást kapott, hogy fővonalán nagyobb számú fedett teherszállítást tartson készletben.

Wilson elítélése. Egyik tegnapi táviratunk már jelentette, hogy csütörtökön hirdettették ki Párisban az itélet a Wilson-perben. Ez itélet igen súlyos a sz előzmények után szinte váratlannak mondható. Az itéletre vonatkozólag a következő értesüléseket vesszük:

A bíróság Wilson t két évi fogságra, háromszet frank pénzbüntetésre s

szempontból, hogy a nyilvánosságnak meg Priele Cornéliának minden lépéséhez joga van, bocsánatot kérünk!

Nevelt leányát, a nagy műveltségű Visonai-Kovács Zoltánné, Szerdahelyi Antóniát, kire csak imént s oly ifjan az özevgyi fátval borult, — bálványozásig szüreti. S gyermekül fogadta őt, mert gyöngéd szívenek az anyai boldogító érzésre is jellemzőleg szüksége volt. Nevelítéséről bőkezű áldozatokat hozott. Az akkoriban szervezett budapesti legfelsőbb leánynevelő-intézet első látogatói között volt Szerdahelyi Antónia is, még pedig mint igen jeles tanuló.

Egészen fiatal leánykorában Aradon a nyári szinkörben mint műkedvelő debutirozott egy alkalommal s ma is sokan emlékezhetnek sugár szép alakjára. Hogy mily kiváló hüly szívbén és lélekbén, eléggé mutatja az, hogy apósa az országgylég egyik legtisztelendő és nemes családból származó tagja.

Emlékezzünk még meg Priele Cornéliának egy szép jellemvonásáról, feljethetetlen Kálmánja iránti megindító hűségéről. Sirját, melyről cifra felirat helyett s sokat jelentő két szó olvasható: »regret eternal«, minduntalan a gyereket friss koszorúval ékíti. Valamint I. Ferenc francia király chambordi kastélyja ablaküvegére gyűrűje drága kövével azt véste: souvent la femme varie,« megfordítva éppen úgy írhatja majdan róla életraj-írója: hűsége soha sem változott.

Adj a ég, hogy ez az idő, vagyis befejezett életrajzának megírása, még nagyon messze legyen, s hogy addig nagyon sokszor éreztesse változatlan művészeté bűv erejét s csillogtassa lánglelke fényugrait széles e hazában!

Kovács Béla

A CZIGÁNY-LEÁNY.

(4 folyt.) (Franciska regény.)

— A »Aradi Közlöny« számára fordította: —
Dr. Wattmann Philo.

III. FEJEZET.

— Nem mondhatja meg, midőn meghalok a türelmetlenségűl és a haragtól? Nem mondhatja, midőn csak egy szavára kerül, hogy helyreállítsa felszárt kedélyem nyugalmát. Oh! most tudom, hogy én engem soha sem szeretlek...

E szemrehányásokra Katalin szíve ösz-szeszorult, görovesen hajába kapott és a

Az „ARADI KÖZLÖNY“ tárcaja.

(Március 3.)

Sz. Prielle Cornélia.

(Mai fellépés alkalmából.)

— Az »Aradi Közlöny« eredeti tárcaja —

Ott fenn a távol északkeleten, Máramaros-Sziget városában pillantotta meg a napvilágot. Mint csecsemőnek ott ringattak bölcsőjélt sok évvel ez előtt, akkor, midőn a színművészet is még csecsmő korát élte hazánkban, ámbar néhány évvel később, 1841-ben a Megyery, Egressy, Fancsy, Szentpéteri, Laborfalvi Róza, a Lendvay-pár és a többiből álló jeles gárda alatt egyszerre fénykorát érte el.

Talán nem követünk el indiszkrécziót ha azt mondjuk, hogy az sok évvel előbb történt. Hiszen olyan nagy színésznő ő, a kinek művészetén az idő vastoga nem hagyhat nyomot; s mint a gyémánt a tűzben nem ég el, úgy ő is az idő folyásának daczára mindig ifjú marad.

Sajátoságos ellentét: a nagyra termett kised gőgcselésére zordon bércek vizsgálja felet s a hová a napuságr csak elvetve hat, éppen ott szivta a legfinomabb kedély és ihlet varázsát magába, melyek szárnyain később a művészi piederstál teljes magaslátára emelkedett.

A muzsa csókja égett kezdetűl fogva homlokán s ott ragyog az ma is. Nagyszerű alakja ettől a halhatatlanító csóktól diszesen a magyar színművészet történetében és pantheonjában örökké élni fognak.

Az aradi közönségnél fényes pályája nem szorul különösebb ismertetésre. Nyitott könyvként fekszik az előttünk s mindnyájan tudjuk, hogy egy Gauthier Margitot, Juliat, a »47-dik cikk« Córját, vagy újabb szerepei közül Sidonie-t, »Buborékok« Reville-t, »A hol unatkozunk« De Thauzetten-t, »Denise«, Fourchambaultné-t, »Fourchambault-család« stb. felülmulhatlan módon játsza. Alttala váltak híresekké és rendkívül vonzókká nálunk még a többi között a következő darabok: »Az utolsó levél«, »Az Égben«, »Aesopus«, »Delila«, »Villemarquis« stb.

Ha a színpadra lép, a bámulat és elragadtatás, »ah« felkiáltása lebben el ajkainkrl s a legfokozottabb mértékben érez-sük azt az ugynevezett színházi de-lejára mot, mely csodálatraméltó lényétől eredve, agyunkat, szívünket, egész valónkat elementáris, bűvés erővel járja át. Felül-

emelkedni látszik olyankor mindenem, ami emberi s egyedül az eszményi szép sugárzik szét minden mozdulatáról, hangjának minden zengzetéről.

Az aradiaknak élénk emlékezetében marad az a frappáns pillanat, mikor a le-égett színház megnyitása alkalmával — 1874. évi szeptember 24-én — éppen ama perczen, midőn Ő Felsége a páholyban megjelent, e szavaknál:

»De im ki lép elő dicő fenségben,« az alattvaló hódolatát és a művésznő inspirációját egy hasonlíthatlan szalonias, mély meghajlással jelenteti.

Magában véve ez az egy momentum meggyőzhetett mindenkit arról, hogy ő Magyarország egyik legkitűnőbb művésznője. Hirneve a külföld előtt sem ismeretlen; irányadó külföldi műbírálok nem egyszerűen Páris színházainak első rangu csillagaival egyenlő színvonalra helyezték. Nekünk sokkal drágább ő ezeknél, mert édes hazai nyelvünkön elbűvölő gráciával szívnkhöz beszél. Teljesen jogosult nemzeti önzérettel alkalmazhatjuk vele szemben — a művészet céljainak szánt fenomenális életére gondolva — Schwartner szavait: »lehetetlen, hogy a magyaroknak egy külön istenek ne legyen!«

Szerepeit aggódó lelkiismeretességgel tanulja s egészen beleéli magát azoknak legapróbb részleteibe. Iskolás gyerek leckéjét nem recitálja úgy, mint ő otthon szerepének minden szavát. Művészi ritka sikereinek ez egyik titka. Mert bármi más téren nincs köve annyira a formákhoz s csaponghat a genie szabadon, de a színpad az a hely, a hol maradandót alkotni csak szorgalmas tanulás árán lehet. Oly értelemben vett tanulás árán, a mely egyszerűs mind öntudatos művészi számítással részletes.

Pályatársai osztatlan szeretettel s a nagyközönség pazar kitüntetésével léptenyomon találkozik. Még most is, mikor pedig az eddig végzett nehéz munka után némi nyugalmat érdemelne, szűzfélé kellene szakadnia, hogy eleget tegyen a szél-rosza minden irányából érkező meghívásoknak. De — noblesse s oblige — oly le-kötelező modoru, tettereje oly rugékony, lelkesülése, melyet az örök sópért való kiapadhatlan buzgósgából s a művészet oltarán az egész ország tetszés-zaja közt bemutatott lángoló áldozataiból merit, oly nagy, hogy a hozzá fordulók soha sem kopogtatnak hiába ajtaján. Pedig sokan vannak a kik felkeresik, s ezek sorában az író-és művészvilág, a főrangúak és notabilitások — elke-

lőség. Mindannyian részint szellemes csevegést élénki, részint tanácsait meghallgatni sereglenek köréje.

Testi szenvedéseken bámulatos lelkerővel diadalmaskodik. Régi megrogzott baja, a migraine, folyton üldözi, de a színpadon ilyenkor is ellenállhatatlan magával ragadja a nézőt.

G. H. Lewesnek Shakespeare-ről mint színésznőit tanulmányában olvassuk hogy a ki nagy művészek játékát figyelemmel kíséri, arról győződhetik meg, hogy a gesztus csak akkor hatásos, ha jellemző és akkor jellemző, ha nem gyakori. A közmondásossá vált elegancián kívül ez a jellemző gesztikuláció, végtelen lágy csengésű hang hordozással párosulva, egyik fénylődala Priele Cornéliának.

A színészetnek, különösen pedig a nemzeti színháznak tett elévülhetlen szolgálatai jelölül az említett műintézetűl tudvalevőleg élte fogytáig 6000 ft érdiját huz. A magyar színészet történetében még nem fordult elő eset ilyen anyagi elismerésre.

Bizton hisszük, hogy az aradi intelligens közönség minden fellépéte megfogja töltöni a színházat, hálalul azon ritka élvezetért, melyet gyönyörű játéka nyújt.

Priele Cornélia különben a mily nagy a művészetben, éppen oly ritka nemes nő a társadalomban és a családban is. Kaledioszok nem mutat sebb képet e család könel, melynek legderültebb korszaka az volt, midőn még élt a kitűnő művésznő méltó párja, Szerdahelyi Kálmán.

Vau-e nő, a kinek szívet e név valaha hevesebb dobbanásra nem készteté? Mint a rózsáról illat árad, ugy mosoly fakadt az ő nyomában mindig és mindenütt. Mosoly volt halála is. Találón írta akkor egyik élczelapuk:

»Élősel Mercutio s törhegybe szalad mosolygva, Elhal az élő ajkán s ösz-szorgy és — mosolyg.«

Hanem az is igaz, hogy valódi nyug-talan művészi természet volt s úgy szól-ván, ez az örökös forrongása a szenvedé-lyeknek emésztette őt fel idő előtt. Or-czy br. intendáns ellen egy ízben az egye-telmi polgárok közt éppen Szerdahelyi ked-véért oly nagy mérvű izgatás folyt, hogy csendesebb természetű embereknek a Kam-ton-kávéházban az »Abczug Orczy« ki-áltásoktól napokig nem lehetett megma-radni. Sőt egy este a nemzeti színház sű-rűn el volt leve komoly színházi me-rényletre készülő jogászoiktól, a kiket azon-nal nagyon leütött az a körülmény, hogy

polgári és politikai jogának öt évre való el-
vesztésére ítélte. Az ítélet indoklása Wil-
sonra nézve rendkívül lesújtó s abból indul
ki, hogy Wilson megsértette a közértelemet
és közkeletet. RibaudEAU nyolc
havi, Dubreuil négy havi és Hebert
egy havi fogságra ítéltetett. Batazzinét
felmentették.

A Wilson-perben hozott ítélet indokai
többek közt következőket tartalmazták:
Wilson kompromittálta családját becsületét
és méltóságát, miután megkísérelte szegény
hozni a nemzet becsületére és méltóságára.
Az ítélet csupán a Crispin-ügyet veszi tekint-
tetbe s megengedi, hogy Wilson bírnészes a
vétségben, amennyiben azt ajándékok és ígé-
retk által provokálta és elfogadta a tudomá-
sá szerinti Crispintól származó pénzt.

Wilson csekélyen, tekintettel vagyonai
helyzetére és családi körülményeire, ment-
hetetlen; nemcsak saját becsületét, és méltó-
ságát rontotta a sárba, hanem mint az
államfi közvetlen közvétség elő egyéniség,
a közvétség is megsértette és oszkarom
kompromittálta a nemzeti becsületet. — E
súlyosító körülményekkel szemben a bíróság
semmitféle enyhítő körülményt sem vehetett
figyelembe. Wilson az ítélet ellen fellebbe-
zéssel fog élni.

A „Temps” így ír: Wilson elítélését
csak a politikai és parlamenti praesokupa-
ciók idézik elő. A kamara folyosóin az
ítélet élen megbeszélés tárgyát képezte és
általában az a nézet, hogy az íté-
let túlságosan. E tekintetben a különböz
pártok tagjai egy véle-
ményben vannak. A parlamenti
világban az ítélet nagy meglepetést
keltett.

Legújabb posta.

— A német trónörökös helyettes. Lon-
donból jelentik: A Daily News szerint Vil-
mos császár dekretumot írt alá, melynek ér-
telmében Vilmos herceget a beteg
trónörökös helyettesévé nevezi
ki, ha az buzamosabb ideig meg volna
akadályozva a kormányügyek elintézésé-
ben.

— A mindenütt visszautasított Orosz-
ország. Oroszország szinte bennlátra van
kényszerítve zilált pénzügyi helyzet
miatt, melyből senki sem akarja kiségiteni
mert a kölcsönök nem bíznak békobizto-
sításában.

Berlinből jelenti a „Post”, hogy Orosz-
ország ismét kopogtatott kölcsönért Ams-
terdamban, Londonban, Párisban,
Brüsszelben, sőt Amerikában is.
250—600 millió rubelt kereset:
de elutasították.

Az elutasítás főokául azt hozzák fel,
hogy a kért összeg igen magas és nem
szolgálhat békés célokra, külö-
nösen Amsterdamban fogadták hidegen az
orosz kérdésközlőket.

NAPTÁR.

Március 2. Péntek. Rom. osth naptár: Szimpl
Prot. naptár Szimplix. Görög orosz naptár (feb.
ruár 19.) Archippus Nap két óra 41 perczkor
Nap nyugszik 5 óra 45 perczkor.

fatal gróf karjaiba veté magát. Ereje fogyat-
lan volt, a nap izgalmai lesújták bátorsá-
gát. Le volt győzve. A halála vágyott, szive
annyira megtelt keserűséggel.

— György — autogó sírva, ne légy
irgalmatlan... ne mondd többé ily rossz
szavakat, melyek csekély, megmaradt ér-
lyemtel is megfosztanak... Tudod jól,
hogy szerettek, hogy soha mást nem szer-
tettem; te voltál első, egyetlen szerelmem.
Végre tudod, hogy a mi összeköttetésünkben
találtam életem egyetlen boldog álmait és
ha egyesülésünk szótörése, meghalnék...
György, te mindent tudod és mégis azt
mondod, nem szereltek?... Oh
ne legyünk oly igazságtalanok egymás
irant, kétkedem-e én szerelmedben? Nem;
barátom ne hagyjuk el egymást, nagy sze-
remségtelenség fenyeget bennünket. Szálljunk
szembe vele és bídd el, még nincs veszte
minden.

Katalin fájdalom szivszaggató volt és
szüntetésben nem lehetett kétkedni...
Sirt és rimázkodott megható szavak és
előlegetésekkel. Az ártatlan tiszta gyermek
és őrában megfélekedve a leány és szűz
szemérmességéről, két karjával atóléle-
gyese nyakát, de mit törődött most György
a szeretet a váratlan kitörésével? Előtte
való nap adata volt érte az eget, de a
perczben szive meg volt törve, lelkén néma,
vak féltékenységgel vett erőt, ungszelhetet-
lennek kellett lennie.

— Legyen! — felelt gunyos hangon
— szeretlél, hinni akarom, de ha még
szeretsz, Katalin, ha irgalmas akarasz lenni
hozzám, ha nem óhajtod, hogy kétkedő,
vigasztalhatlan lélekkel távozzam innen,
mond meg, miért van az, hogy holnap Ker-
venny gróf neje leszel? —
— A mit kíván az lehetetlen?
— Megtagadja?
— A titok nem az enyém!
— Hiába könyörgöm!
— György...
— Jól van hát!... Tagadásod legyen
áthatatlan örvény köztünk!... Isten veled
Katalin... irgalmazson az ég kétség-
beesésünkre!...

Szólanul és keményen visszataszítva
az őt követő Katalint, György az ajtóhoz
rohant, melyet hevesen maga után be-
csapott.

Félig halva rogyott Katalin a pad-
ozatra.

Künn a zivatar morgása elhallgatott,
az eső patakjaitól hullott alá, a szél sí-
vított. Ez a rendetlenség és rombolásnak
oly jelene volt, melyben nem hiányzott a
uagyság és ünneplőség; soha az emberek

„ARADI KÖZLÖNY”

(Még jelen minden nap.)

Előfizetési feltételei.

Helyben házhoz hordva:

Egy évre	12 frt — kr
Fél évre	6 „ — „
Negyed évre	3 „ — „
Egy órára	1 „ — „

Vidékre szétküldve:

Egy évre	14 frt — kr
Fél évre	7 „ — „
Negyed évre	3 „ 50 „
Egy órára	1 „ 20 „

Vidéki t. előfizetőinket kérjük, hogy az
előfizetési díjakat mielőbb befűl-
deni sziveskedjenek, hogy a lap pontos
expedicióját fenntakarás nélkül teljesíthessük

Az „Aradi Közlöny” kiadóhivatala.

HIREK.

Arad és Vidéke.

— Arad megye számádásai. Aradvárme-
gyének a házi pénztár, utténtartási alap s a
vármegye tulajdonát képező, vagy kezelése
alatt álló összes alapok és alapítványok ke-
zeléséről szóló 1887. évi zárszámadásai elké-
szültek s a megye főszámvivője által átvizs-
gálva előterjesztésre készen állnak. E végül
a vármegye állandó választmánya a száma-
adások előkészítő tárgyalása végett f. márcz.
hó 16-án d. e. 9 órakor ülést fog tartani s a
számadások a választmány véleményes je-
lentése kíséretében a törvényhatósági bizottsá-
g tavaszi közgyűlése elő terjesztetnek. A
közgyűlés előtt a számadások valamint az
állandó választmány határozati javaslata köz-
szemlére ki lesznek téve.

— Fontos rendeletet intézett a honvé-
delmi miniszter Arad város közönségéhez és a
honvédszázalaj parancsnokságához, melyben
elrendeli azt, hogy a harmadik korosztályból
a honvédség csak addig választat
szabadon, míg az ő kivetelt szükséglete fed-
ezve van. Eddig választhattak tovább is
azok közül, kiket a közös hadsereg mellőz-
ött, most azonban ezek a létszám beteltele
után felülvizsgálatra küldetnek.

— A pálinka jövedelme. A pálinka-re-
gale házi kezeléséből befolyt február hóban
összesen 6042 frt 03 kr, ebből bárczákra
kiírtatott 516 frt 78 kr, és így tisztán
maradt 5525 frt 28 kr. Novemberben befolyt
14583 frt 20 kr, decemberben 6174 frt 57
kr, januárban 6323 frt 58 kr. és így ez ideig
összesen befolyt 32606 frt 63 kr.

— A sorozás Aradon. A sorozás Ara-
don f. hó 1-én vette kezdetét, de egy e-
napon mint tegnap is nagyon csekély cred-
ményvel járt. Mindenekelőtt 6 felszólalás
intéztetett el és pedig kedvező határozattal.
Ezután az első korosztály vizsgálatát meg
őszse volt írva 304 hadkötelek, elállott
193, besorozott 12. Tegnap az első ko-
rosztály megmaradt része, továbbá a máso-
dik korosztály vizsgálatát meg. Ebből
összesen volt írva 194 előhírt 172, alkalmas-
nak találtatott 7. Eddig besoroztatott tehát

19, mely szám a már meglevő 33 főnyi
felüleggel együtt 52 főt tévén ki, még kell
28 újonez 14 póttartalékos és 29 honvéd.
Ma a harmadik korosztály kerül sorra, mely-
ből 206 hadkötelek iratott össze. Valószí-
nűlten, hogy a sorozás a teljes hadjuttalékot
kiállítja, mindazonáltal a negyedik korosztá-
ly behivatni nem fog.

— Az aradi marhatüvelőszet járvénya a
legutóbbi napokban annyira esőkent, hogy
mórt már az összes betelgetés 19. Font-
os és e körülmény által is indokoltatva a
miniszter egy újabb rendeletet, melyet 12-55
szám alatt tegnap Arad város polgármester-
éhez intézett. E rendelet következő: „Nem-
mang gyarából tüdővész gyanújában álló, de
még egészséges szarva-marhákban Bécsbe,
vágómarha-vasúrra szállítást tulajdonos fe-
lelőségére megengedem. Szarvasm rbak meg-
felelő égesül jellel ellátandók. Kereskedelmi
miniszterium.” E rendeletet Salacz Gyula
polgármester haladéktalanul közölte a kapita-
nyai hivattal és az állatorvossal, úgy hogy
az engedélyezett szállítás már tegnap meg-
kezdhető volt.

— Egy hid helyreállítása. A jégzajlás
által megrongált talpai hid helyreállítása
gyorsan fogantatva vétetik. A kir. államépít-
kezési hivatal a vonatkozó költségvetést már
elkészítette s annak alapján a vármegye
alispánja a munkálatok biztosítása végett
árjelést hirdet. Az árjelést e hó 16-án
fog megtartatni. A munkálat költségei 3918
frt 52 krban vannak előirányozva.

— A szárazér. Emellettük nemrégiben,
hogy a mindszent-apátfalvi ármentesítő sza-
kasz, a Csánád, Békés és Arad megyékből a
Szárazér mentén összegyűltem belvizek
területén levezetésére köszített vízle-
vezető árkoknak betömését és fokozatos el-
zarását kérelmezte, azon indokból, nehogy,
amint az már több ízben megtörtént, az ár-
mentesített területet a levezetett belviznek
ebbéli kényvetű Csongrád megye alispánja-
hoz adta be, s jölehet Stammer alispán e
kérdésben magát illetékesnek nem tartotta,
— miután Csongrád megye területén nincse-
nek ily tilos vízlevezető árkok, — nehogy
azonban e fontos s következményekben vég-
zetes ügy formai kérdéseken akadjon meg: az
1885. XXIII. t. c. 155. §-a értelmében folyamólag
szakasz választmány által beteltesztett kér-
vény és mellékleteinek másolatát azzal tette
át Arad-, Békés- és Csongrád megyék alis-
pánjaihoz, hogy ezen hatóságok az illeté-
kességükben nétan fennfőző észrevételeiket
a törvény értelmében vele közöljék. Ha az
illetékeség ellen az említett hatóságoknak
észrevétele nem lesz, — ami az ügy gyors
lebonyolítása érdekében óhajtatandó, — úgy a
Csongrád megyei alispán fog a kérdésben
határozni. Megemlítjük, hogy a társulat
Makó város határában 3 ismeretes vízle-
vezető árkot eltemetni. Ezenkívül az aradi és
battányai országút árkaikat egyrészt, ezen-
kívül a basaragi és sziondi határárkokat,
melyek a battanya-aradi országút 2-ik hid-
jánál különösen sok vizet vezetnek le, Be-
tömendő ezenkívül a szionda-battányai ha-
tárárkok, és Justh István bírtokos határárka,
Végl Battanya, Dombegyház, Kis-Iratos,
Almás-Iratos és K. Varjas községében létező
kisebb-nagy b vízlevezető árkok.

— Wassmer Adolf báró battányai or-
szágos képviselőt ő os. kir. Felsége, mint a

vöröskereszt-egyesület fővédőke, a beteg és
sebesült harcászok ellátására több helyen
szerveztet szülők rendezésével és meg-
vizsgálásával, legközelebbi szeptemberben meg-
látogatja.

— Regale-jog eladása. A radnai ita-
lómérsi regale-jog a kincstári uradalom al-
tal eladandó, azt Popovics Parthenie
lippi lakos vette meg. A kincstár előbb e-
jőzet a községnek kívánta átvenni, de bár
egy vételő, mint a fizetési feltételek iránt
meggyőzés létesült, s a község a vételőre
törvényhatósági engedélyt is nyert, Radna
közége a szerződés megkötésének előfelté-
telét a bánatpénz letételét nem teljesítette s
ennekgyára a kincstári uradalom más vevő-
vel volt kénytelen egyezkedni.

— Az aradi francia nyelvkor, mely a
mult hó végével fennállásának első ciklusát
bejártatja és az érdekes eredmény követ-
keztében mikédszét perennuonak kinyitva
nyitja, jelenlegi bukókolik, hogy ezennél
három csoportot felváltó ciklust nyit. Az
első csoportnak tagjai francia előadású nyel-
velmel az angol nyelvben nyernekt oktatást.
A második csoport francia irodalommal és
leveléssel foglalkozik. A harmadik csoport
a francia nyelv kezdő tanulói képezzen-
dik. Minden csoport hetenkint kétszer az esti
órákban nyer oktatást; míhez megjegyeztek
még, hogy miután az egyes csoportoknál az
előadások különböző napokon tartatnak, a
tagoknak az összes előadásokon való megje-
lenhetése lehetővé tétetett. Miután a kör a
modern nyelveknek teljesítését feladatnak
magának kitűzte, figyelem oda is irány-
nyit, hogy a befejezés szerény anyagi
költségtől függetlenül fogadják. Ugyanis
minden belevő tag egy évre csak öt fo-
rintot fizet a kör pénztárába. — A fel-
vétel a kör intézője, N e m e t h y K á-
r o l y ú r fogja folyó hó 4-én — va-
sárnap délelőtt 11 óratól 12 óráig a temp-
lom utcai elemi fiutanoda tanteremében
eszközölni. A jelentkezési határidő f. hó
15-ig terjed. Az ezen határidőn túl jelent-
kezők csak a második csoportba léphetnek
be. Végül figyelmeztetjük a kör tagjait
emeljük, hogy — a körnek számléka lá-
va az 1889-ik évben Párisban rendezendő
világkiállításnak magát képviseltetni, — a
képviseletben résztvevő tagoktól — az
utazási költségek megtakarítása céljából —
postakáróképzetártalag kezelendő apróbb
pénzbetéteket fogadtatnak el. Közvetlők a
kör pénztárába e és ellenőre. Az előadások f.
hó 7-én kezletüket veszik. A lon 1888.
márczius 1 sejen. Az aradi francia nyelv-
kör elnökeje.

— Gyászrovat. Egy derék közbees-
lésben álló aradi polgár elhunytáról érte-
sítünk mély részvételt. Schöpkész Ká-
r o l y aradi fakeskedő a halott, kinek el-
hunytával az aradi társaságot igazi vesztesé-
g érte. Kiváló jellemű, kipróbált bes-
csületű és jó, örökifjú kedélyű tisztelt,
szerette Aradon mindenki a minthogy ő is
őszinte jó barátja volt ösmerőseinek. Halál
hírére az aradi Lloyd-társulat, melynek tová-
kony tagja volt, kitűzte a gyászlobogót.

— Kéjvonat Aradról Budapestre. Mint
az arad városi menetjegytől értesítünk,
a ma este 9 óra 17 perczkor induló kéj-
vonathoz sok résztvevő jelentkezett.

— A városi fedeztetési állomásra meg-
rendelt két mén, Furioso és Gidran már
megérkezett.

— Előleptetés. Quiriny Gusztáv urat a
csanád megyei m. kir. államépítkezési hivatal
főnökét, a közmunka- és közlekedési minis-
ter kir. főmérnökévé nevezte ki. Quiriny ur
meleg érdeklődéssel és odaadással intézi a
vármegye közmunka ügyeit is, s így meg-
érdemelt előleptetésének annál inkább örül-
lünk.

— Meghívás! Az aradi I. hadastyán
egyelt f. évi márczius hó 11-én, azaz va-
sárnap d. e. 2 órakor az újarosház föld-
szinti kistermében rendez évi közgyűlést
tart, melyre az egyelt összes tagjai ez uton
meghívatnak. T á r g y s o r o z a t: 1. A vá-
lasztmány jelentése 1887. évről. U. a. je-
lentés az 1-87. évi zárszámadásról, s ezzel
kapcsolatos előterjesztése az egyelt pénz-
tárnok, számvérő és ellenír részére adandó
felmentvény tárgyában. 3. U. a. jelentése, az
1888. évre egybeállított költségvetés egy-
benállítása iránt. 4. U. a. jelentése a közgyű-
lés által elrendelt alapszabály módosítása
tárgyában. 5. U. a. jelentése Nyáry Vil-
mosnak az ellenőri, Szabóczy Lászlónak a
zárszámvetési Puskaás Lajosnak a titkári
állásra történt helyettesítésüknek a köz-
gyűlés részéről való megerősítése iránt. 6.
U. a. előterjesztése, egy 3 tagból álló
számvizsgáló bizottságnak 1 évi időtartamra
való megválasztása. 7. U. a. előterjesztése,
a közgyűlésről felreendő jegyzőkönyv hite-
lesítésére 2 egyelti tag kirendelése iránt. 8.
A közgyűlés megtartása előtt 3 nappal az
előleptetés beadott indítványok s felszólá-
lások tárgyalása. Kelt Aradon, 1888. évi
február hó 2-án. Nyáry, elnök. Puskaás
Lajos titkár.

— Rejtélyes lelet. A szárazérben dol-
gozó munkások a makói piacotéri hid alatt
a mult napokban egy koponyát találtak.
Régi és rejtélyes bűntény maradványa le,
het ez, a mit igazol azon körülmény is
hogy a koponyán egy 2 cm. átmérőjű lyuk
találtatott.

— Szerződés a szivre. A nagylaki kir-
járis írószág érdekes polgári perben hozott
közélebb ítéletet. 200 frírt peretbe ugyan
is egy leányka anyja komáját, a ki oly
egyezséget kötött vele, miszerint fia ideig-
lelenseen balkezi házasságot köt a leánykával,
de egy év leforgása alatt azzal törvényesen
megkezdik. Míg le sem telt az egy év,
mar is nyomatosok bizonyítékok tanuskodtak
a fiatal párnak egymás iránti vonalmáról,
de házassági engedély megszerzéshez nem
lévén, ezen bizonyítékok dacára elmaradt
a házasság. Újabb adatok beszerzésére po-
dig a felek nem lettek kíváncsiak, mert a
legény katonasorba került. A két szerződő
szüle közti megállapodást a nagylaki járás-
bírószág nem tekintette törvénytörvénynek,
s mennyiben erkölcsellenen viszony létesítése ké-

pezi alapját azon halasztó feltételnek, mely-
hez a fizetési kötelezettség kötve lett. és
az anyát „szégyendíj” iránti kérésével el-
utastította.

— Tolvajlás. A „Fekete báránny”-hoz
ezimzett fogadalmak tegnap több vidéki ko-
csi állott Káprás Juon a városba menvén,
lovairra egy bundát terített, nehogy azok
megfázzanak. Míg ő odjárt, a lovak mégis
fáztak, mert a bunda szípen ellopódott. A
gyonu H e g e d ű s György osavagót ter-
helvén, ennél sürgős mótózást tartatott. Nala
azonban csak két lopott ostort találtak. Ez
is elég volt azonban arra, hogy őt a bűn-
teltő bíróságának átadják.

— Érdekes dáma. Az apátfalvi lelkes
fiatalág azon rendkívüli szerencsében rés-
zesült a farsang végén, hogy egy ismeret-
len, de nem közönséges szépségű szere-
tetremelő (?) társaságában volt alkalma
a farsangi mulatást befejezni. E kedves
megy vidéki intelligens osztályhoz tartozik
és kedvező anyagi viszonyoknak örvend. —
Talan azért keresi a szórakozásban azon
változatosságot, hogy jó külsejű falusi fiatal
emberek körében, különböző rendű koros-
mákban, vidám zene és jó bor mellett há-
rom napot töltsön Apátfalván Nagy volt a
bámulás a fölött, hogy mult egy uri assz-
zony, s még nagyobb, midőn Ike Pap hir-
hadt korosmájában 20 frtos összes számlá-
kiírtatott a szóp asszony. De nagyobb volt
a sajnálkozás, midőn gyönyörűtasson Cant
andra tört át, hogy kocsiának szülei la-
kásán kipihenje magát. A kellemes emlék
azonban, a melyet maga után Apátfalván
hagyott, eljutott az érdeklődés szárnyain
oda is. A darúló és látogatás itt sem skart
végez érní, míg az előjáróság aggodalmi
folytan kiabrándult szíren hushagyó kedden
előrendelvény fogatát, el nem tűnt a megyé-
ből. Az érdekes hölgyet idős urinó kísérté
kalindos utjában, de ez a botrányos jelen-
eteknek éppen nem szolgált akadályul. Uri
passzió, vagy titkos misszió vezette a höl-
gyesekét érdekes szereplésre? Az apát-
falvi esendőség dolga lesz kikutatni.

— Bálképeség a bíró előtt. A nagy-
laci kir. járásbírószág előtt egy falusi szolgáló
emelt járművet panaszát a miatt, hogy egy
nyilvános bálba a korosmáros ötöt beboosá-
tani nem akarta. A eselőd bálképeségre a
gazdája is erősítette, a mennyiben a bíróság
előtti képviselőre is vállalkozott. Az ily
módon becsületértéért panaszokodó szolgáló
azonban panaszát idelőlőt visszavonván, a
bárendezőket meg vannak fosztva azon első
kérdés tisztába hozatalától, vajjon a szolgáló
bálképesek-e vagy sem?

IRODALOM és MŰVÉSZET.

A „Kölcsey egyesület” felolvasó estélyei.
(Második oryklus)

III. — márczius 2.

Rendkívül érdekes, de épp olyan ér-
tékes volt a „Kölcsey-Egyesület” mai felol-
vasó esélye.

A programot egy felolvasás és néhány
ozimbalmon előadott magyar dal tette ki.
Boros Béni országgyűlési képviselő
„Levele a 20. század ből” című mun-
káját olvasta fel, szerző kedvtelésétől
testvérőse Boros Vida gimnáziumi
tanár.

E levél Aradváros jövőjéről szolt, te-
hát oly tárgyól, mely már természeténél
fogva is okvetlenül leköttötte az aradi pub-
likum figyelmét és érdeklődését.

Es hogy meg volt a nagy várakozás
is, azt természetessé és érthetővé teszi az a
körülmény, hogy a mi Arad egyik legenia-
lisabb, legmivelőbb, és legkiválóbb férfjának
tollából eredt.

Az a férfiú a kinek Arad multjában
annyi része és annyi dícsősége van, nagyon
ill. tésos arra, hogy nekünk Arad jövőjéről
beszéljen.

Es műve, melyet meghallgattunk, a maga
genréjében valósságos remek. Egy hatalmas
és nagy bizottsággal összeállított program
egy kép, a minő Arad nemeaak lehet, de a
milyennek lennie kell.

Es különösen az a rész, mely a város
vizigyi fejlődését illetve fejlesztését tárgyalja,
valóban olyan, mely nemeaak figyelmet, de
követést is érdemel.

Felolvasó mindenekelőtt bemutatott egy
mérnököt ki, harmincz évvel ezután, tehát
1920-ban Amerikából Aradra érkezik és a
szó teljes értelmében el van ragadtatva attól
a várostól, melyet harmincz év előtt elha-
gyott. Tapasztalatait egy Amerikában maradt
barátjához intézett levélben mondja el.

Megérkezik a központi pályaudvarban
s mindjárt meglepő a nagyvárosias zaj,
nyüzsgés, mozgás. Egy gyerek a város ter-
képét nyomja kezébe s ő a térképből látja
már, hogy Arad most már igazán az or-
szág második városa. Kiterjedése most már
óriási. Sarkad, Pernyára, Ségá, Zsigmond-
háza, Új-Arad most már a belvárosához tar-
toznak, míg a külvárosokat Gáj, Mikalaka,
Kekes, Libas képezik virágzó gyártelepek
alakjában. — A régi temető egy gyönyörű
park, s a városig egy elragadó üdülő-
hely. Keresztül van víre a régi terv, a Ma-
ros átvágása, mi által a vár egy teljes szig-
etet alkot. Az indóházról a farsoros bule-
vardon villamos vasút viszi be az utazót és
ez a bulvard elvisz a Maroskörtűig, mely
az egész várost körülveszi s folytatását
nyeri az Ujaradi főtuban. A leggyönyörűbb
szagúrt ez az egész országban. Zsigmond-
házat Araddal hatalmas hid köti össze. A
várban ott a fegyvergyár, kőrházak ka-
szárnyak, és katonai telepek. A tizenhárom
vértanu sírhelyén impozans emlékosz-
lop emelkedik; e teret a kincstár
vette meg s gondosan őrzi a katonaság, mely
az évforduló alkalmával mindig megjelenik
az ünneplőn. Így olvadt egybe a magya-

(Folytatása következik.)

személyi és a katonai szellem. Felmentésük után a városok forrására, honnan a virágzó városok átkentek.

A gyönyörű boulevardot, a Széchenyi-, Kossuth-, választó, fejsza-, és kertész-utcaik helyén lévő hatalmas utcákat. A kocsitak mind a borsosbani bányából került trachitfalú kövezék, míg a gyalogutak az aradi kerámitgyárból került tablakkal fedték. Különösen meglepett az utazók tisztasága. Ezt a munkát a Paulusok Aradra vezetett hatalmas csatorna végezi. Látta onnan a buzgók puszta körül temetőt nagy mauzóleumaival s mi több, azt is, hogy az arad-csatorna vasút villámgyorsan robog be vonalán. . . . Arad terjedelme 100 négyzetkilométer, lakosai száma több a szászvárnál. Látta a hatalmas renaissance stílusban épült katedrális egyházat, melyet a nagyérdemű minoriták építettek. A kincstári palota Marosra nyúló oldala is kiépült, úgy az új megyeház, a felsőbb leányiskola és az arváház, melynek emléktábláján ott ragyog az érdem-orszlánrészt hirdető S a l a c z-nó! Képzelt az aradi agulmányok által alkotott lelencház is. Arad a tudományos élet központjává lett. Itt a harmadik egyetem is, melynek palotái a Mitteleuropai főleg szeszgyár helyén épültek, Uj-Arad felállanak a kereskedelmi és iparkadémia, melyekben a tanítás ingyen folyik. A lyceumot a Kölcsey-egyesület vette meg, melynek száz-egernél több tagja van. Az épületben óriási gyűjtemények, múzeumok vannak, az olvasóteremben nem lehet helyet kapni. Ez az egyetemes itti a képzőművészeteket, élteti a hazafias szellemet, és ez vette keresztül a tótoki ideológiát.

Felállt a törvénykezési palota is a királyi táblával, az erdészeti akadémia s az ó-classicus stílyú új színház a mostani sétatér közepén, míg a régiülvendég lett. S mind ez hogyan? Beközvetített a világháború a szövetséges európai államok diadalával. Magyarország vitézül viselte magát s a megszerzett ellen millióiból Arad is kivette részét. Ez fejlődött tovább Felhasználta a Maros iszaptrágyáját és míg ez az által, a folyó esése a mozgató erő volt. Az óriási csatorna 3 és fél méterrel állt a föld színe felett hatalmas töltések között. Hajók, s mindenféle víz járművek jártak rajta 3000 lóerőt képviselt. Ez emelte a gyárakat, mezőgazdaságot egyaránt. Az ivóvizet 5 artézi kut adta. Termeltek rizset s magyar selyem-növényt mellette. Evente 35000 frt tisztá jövedelmet hajtott. Az egész fejlődés 5 millió frtot képviselt.

Midőn a felolvasás véget ért, zajos, hosszantartó tapsok és tetszésnyilvánítások követték.

Bemutató Dezdó, a tehetséges fiatal ozimbalomnévű lépett ezután az emelvényre és pedacsimbalom néhány gyönyörű magyar dalt játszott el rendkívül sok izléssel és érzéssel egyaránt. A viharos tapsokra megkellott ezeket tolmácsa a játékaival igen sok élvezetet nyújtott.

Ezzel az estély véget ért.

Magyarország iparügye. Vették a következő felhívást: Felhívás előfizetésre. Magyarország iparügye, írta Bobula János. Ily című munkára nyitunk előfizetést. Hazánkban az ipar mostoha gyermek: távolról sem részesül abban a figyelemben, melyet megérdemelne. Ezzel nem azt akarjuk mondani, hogy nem történt az ipar előmozdítása terén nálunk sok dolga, mióta az ország viszonyaira örendelkezési jogát — Ohajtottak is, irtak is, cselekedtek is nagyon sokat az ipar érdekében, de nem elég, s amit tettek is, hogyan tették? Ez a kérdés az, melyre a gyakorlati élet ez ideig igen szomorú feleletet adott. Jelen mű, melyet egy oly férfiu irt, ki maga is iparos, az előrelépet a gyakorlati ténnyel s itt keresi az ipar-kérdés megoldását. — E mű több évi gondolkodás, fáradságos munka s az élet közvetlen tapasztalatainak gyümölcse. Alapszámja az, hogy nemzetünk csak abban találhatja meg boldogulásának anyagi sőt szellemi előmenetelének eszközeit is, ha mezőgazdaságát, kereskedelmét az ipar által érvényesíti, s megfordítja. A közgazdaságban követeli az iparpolitika bevezetését, mert e nélkül a nemzeti nagy tőkének, a munkanélküliségnek kamatozása, nincs pénzszerezési mód, s az állam nagy defizitját törlesztésének reménye sem lehet. A modern állam háztartásának terheit viselőnek a pénz nélkül nem lehet. De nem elég a sopánkodás, hogy „legyen ipar!” Ezt már az unalomig hanóztaták mások is; e mű szerzője munkát követel, s kifújti eszméit a munkaszerezés módjáról is a magyar ipar megteremtését nem várja a magyar tőképezésektől, — kik nincsenek — hanem várja a magyar államtól melynek kell, hogy kezdje vagy a hazai ipar ügyét, amit hatalmának minden tényezőjével támogatni kell, ha meg akarja menteni az országot a végszegénységétől. Szerző gyakorlati életben szerzett tapasztalatait egyesíti az elmélettel, s míg eszméinek megvalósítása mellett meggyőződésének erejével harcol: távol áll minden kisnyes pártszemponttól, csak egy szempont az, melynek hódol és ez — Magyarország boldogulása az ipar-politika által. Javaslatait, megvalósítandó eszméit, tapasztalatait mellett támogatja hazai és külföldi szakemberekkel idézett nézetekkel s a statisztika hatalmas gyűjteményével, a számokkal, melyek a legérdekesebbet teszik, s nagyban emelik a műbecsét. A munka három részre oszlik. Az I. rész: „Bevezetés a múltból”, mely a múlt nék mintegy történelmi háttérét szolgáltatja, következő fejezetek tartalmazzák: 1. Az ipar keletkezése. — 2. Az ipar fejlődése a városok fejlődésével. — 3. Az ipar középkorban. — 4. Az őzrendszert. — 5. Az ipar hanyatlása a háborúk folytán. — 6. Magyar ipar a múltban. A II. rész: A „jelen” fejezetei a következők. 1. Az agricoli állam. — 2. A technika új korszaka. — 3. A polgári középstatus. — 4. Az ipar szükségessége. — 5. Az őzrendszert. — 6. A szabad ipar. — 7. A nagy- és a kisipar. — 8. Az ipartörvény. — 9. A házi-ipar. — 10. A modern és a magyar iparos. — 11. A ke-

reskedelem. — 12. A kereskedők. — 13. A honosítás. — 14. Statisztikai adatok. — 15. Az ipar mint államügy fenntartási eszköze. — 16. Az ipar és a megállás. — 17. A munkaszerezés. — 18. A szakoktatás. — 19. A vámterület. — 20. Közlekedési eszközök: A vasutak, a vízi utak. Szállítási tarifák. — 21. Az ipar erkölcsi eszközei: A műveltség. A tudomány és a tudás. A művészet. A politikai értelesség. — 22. Természeti tényezők: Az iparosok. A technikusok. A kereskedők. A fogyasztók. A beszállítók. — 23. Természettudományi tényezők: Az iparok. A hivatalkasok. Az idegenek. — 24. A szükségesség tényezői: A népi iparos intelligencia. Az erőszakos boldogítás. Az állam ténykedése. A hazafias sajtó. — 25. Az állam nagy feladata. Ipari tevékenység. Erdély és a Felvidék. Állami építkezések. Hitelevonások. Az igazságszolgáltatás. Adóügy. Szellemi pártolás. Az áruosarnokok. Vidéki iparügyek. A fejezőcipar. Kereskedelmünk a Keleten. Végre a III. rész: A jövő. A következő fejezetek foglalja magában: 1. Hazánk gazdaságosa ipar megteremtése esetén. — 2. Katonai állomány. — 3. A helyzet tőrés. — 4. Ipari kérdések. — 5. Kivándorlás. — 6. Végül. — A könyv részletek való felismeréséből, a fejezetek közül a legfontosabbakat s a legfontosabbakat, melyek a legnagyobb mértékben nemcsak hazánk iparos osztályát fogja érdekelni; de kell, hogy érdekelje a társadalom minden osztályát, az egész nemzetet, tehát az államirányítást is, kiknek lelkiükön fekszik Magyarország iparügye s ez által a hazai boldogulhatása. — Ez indított minket arra, hogy vállalkozzunk e munka kiadására, s hogy az mentől szélesebb körben elterjedjen, hogy a társadalom minden rétegében olvastassák, a lehető legelőszöbbszabott annak árát. A 23-26 iver terjedő mű, mely május hó elején igen csinos kiállásban, színes borítékba fűzve fog megjelenni, előfizetőinknek 1 frtot fog megköszönni. Bolti ára 2 frt 50 kr lesz. Azoknak, kik legalább 9 előfizetőt gyűjtönek, tisztelettel példánnyal szolgálunk. Az előfizetési pénzküldemények mellett a következők: Magyarország iparügye című munkára Budapest. VI., Andrássy-ut 12. szám alá. Budapest, 1888. február hó 10-én. Márkus S. Samu mint a „Magyarország iparügye” kiadója.

Színház.

— március 2.

Prielle Kornélia ma délután érkezett Aradra. Az indóházánál Krescsányi igazgató fogadta az aradi színház több tagjával. Ott volt még Lukácsy Miklós, ki a művésznőnek kedves ismerőse. Prielle Kornélia kitűnő zsinben van s életvidor hangulatban szállott ki a kupéból s Krescsányi igazgató barátságos, névvel szavaira megjegyezte, hogy annál nagyobb örömmel jött a színház, minél inkább eszébe jut, hogy férje mindig a r a d i n a k tekintette magát és legszebb napjait Aradon élte át. Majd kocsiá utat és a „V a s”-szállodába hajtottak, hol a művésznő rendezése szíli szokott. Az első illetve a főpróbára holnap, szombat délután 10 órakor lesz, midőn a testület ovációkkal fogadja a nagy művésznőt a színpadon.

A „négy évszak” lesz a címe a színházban a vörös-kereszt egyet lejárva rendezendő előadások harmadik tabójának; e tabó rendezését — valamint a többiét is — Krescsányi igazgató propagandájára ma fogadta el a rendezőség. Itt még megjegyezzük, hogy e pártlan nagy-szerűségű képletnek nem negyven, de nyolczan a n ő t foglalkoztatnak.

REGÉNY-CSARNOK.

Szerelmes Mefistö.

— Regény egy kötetben. —

Írta: Sályom Andor

VIII. (17. Folyt.)

Hát persze, hogy maga jobban szereti, hiszen jobban is ösmeri mint én. . . . Hiába csavargja magácska a dolgot, én féltékeny vagyok Miklóra. — Hahaha de Sándor, — kacagott fel Janka, majd szájára téve kis kezét mondá, — szent Isten, ha ezt apa meghallotta volna! — Mit! — Hogy én azt mondtam magának: Sándor, persze, hogy úgy kellett volna mondanom: — és ezzel fejez, mertv állásba helyezte magát, és tetteztet komolysággal mondá — Radnay orvos úr! — Hát ha én nagyon szépen megkérem, hogy ezentul is mindig így nevezzen.

Janka, egy percig elhallgatott, majd halkan, pirulva mondá,

— Akkor . . . igen, akkor ugy főom hivni — titokban.

— No látja van már egy titkunk is. De mit akart az előbb mondani?

— Igaz, majd ki verte a fejemből. Maga azt mondja, hogy féltékeny Miklóra? Haha, hát csak nem hiszi, hogy én szerelmes vagyok bele. Hiszen én azt se tudom, mi fán terem a szerelem?

— Ez az egyedüli dolog, a mire nem kell tanítani az embert. Majd megtanulja azt magától a kis Janka is!

— Na tessék, most meg maga kezli „kis” Jankának hivni! Bizony Isten elcsapatom mind a kettőjüket a papával! Most már menjen!

A kis leánynak végtelenül jól állott a durczás, haragos tekintet, melyet fokozott az, hogy Sándor nevetve gyönyörködött benne.

— Haragszik?

— Igen . . . menjen.

— Annál jobb, legalább ki lehet békíteni.

— Majd meglátom, — mondá Janka s most már nevetett ő is, míg dudolva leleszállt szobájába.

Sándor jó kedvét még inkább fokozta az a derült, pajzán évelődés a mit Jankával folytatott. Végig járta a betegszobákat s aztán sietve eltávozott, hogy magának két segédet keressen s hogy aztán a nap többi részét Irénnel tölthesse.

Irént Miklós egészen házig kísérte. Ez az ember, a ki még csak egy nappal előbb vásárolható portékának tartotta e leányt most a legfigyelmesebb gyöngédséggel vezette karján, nem törődve azzal, hogy ösmerősei gunyosollyal kísérik Itélete megváltozott s ő már most megközelte azt. Az előző éjszaka sokat gondolkodott a felett, hogy miért vádolta ő Irént és nem tudott más okot találni, mint azt, hogy ledér nők között taláta. De a már előbb megítéselt léleknek be kellett látni, hogy így ő nem az igazság, csak egy előítélet szavára haligatott, egy előítéletre, mely talán két leány boldogságába kerülhetett volna. Végre is tobzódni és dözsölni még nem látta Irént, de sirni és szenvedni már igen. És e könyek Sándorért hullottak, a ki e leány szeret, s a ki őt is szereti. És mi oka annak, hogy e két leánynak szerelméért könyezni, szenvedni kell. Csak ő! Az ő elejtett, gyanusító szava. Es ekkor, mintha hallotta volna újra a haldokló nő utolsó szavait, melyek őt hitre, bizalomra tanították.

Ha lelkebe visszatért a hit, miért tagadja meg ezt éppen Iréntől? Szegény leány, mint szenvedhetett Sándor val, ki méletlen támadása miatt, E gondolatok hatása alatt ment be már Miklós reggel Sándorhoz. Itt aztán újra látta a megtört leányt, ki nagy szerelméért levetkőztette büszkeségét, és a ki azon hitben, hogy megmenhetti kedvesét, elhagyja magát, hogy bukkot leány! Ez a jelenet megrázta.

Lelekéből örült tehát, mikor Sándor és Irén között megerősödni látta a békét és nyugalmat. Az uton töredelmesen elmondott Irénnek mindent s bocsánatát kérte nem a maga, de — Sándor számára.

Mintha most már könnyebben, jobban érezte volna magát, mintha egy nagy, nehéz büntöl tisztult volna meg egészen.

Mikor vissza felé sietett, lassan szomoruan jött vele szemben egy temetés. Azt a boldogtalan fiatal nőt kísérték örök nyugalma, a ki negyven éjjel a kórházban hunyt el.

Halkan, bánatosan zsongott a gyászének, s a kis harang kongva zugott a templom tornyából. A virágok koporsó mögött haladt a férj lehajtott fővel, könyező szemekkel.

A szél reszkető fuvalma suhant végig a fák lombjain.

Miklós megállott. Csendesen levette kalapját.

Mereven nézett az egyszerű koporsóra.

Szemében egy köny csillogott.

Hosszu, hosszú évek óta az első köny csepp!

IX.

Jelmegbál.

A „Fehér csillag” ormára felvitt huzva a nemzeti színt lobogó. Az m.-i előkelő fiatalság fényes jelmegbált rendezett a rokant 48-as hónapok felsegélyezésére. Napok óta lázasan folytak az előkészületek és mindenki lényes sikert jósolt a bálnak.

Ragyogott a csillogástól az egész bálterem. A nagy csillarak lángjai tündéri fényt árasztottak a keleti növényekkel és izléses angol storkokkal feldisített tereben. A közepén egy mesterséges szökőkút locsogása vegyült be a zsongó zenébe és körülötte egész ligetet képeztek a hajló pálmák. A két oldalon hatalmas csipkeüggönszárnyak körözték a zárt ablakokat. Az egyikén Faust üdvözlő atemplom lépcsőjére lépő Margarethát, egy kép mely csak azért nem tárgya a bámulatnak, mert a tereben szebb és élő Margarethák hívják ki a merészebb frakkos Faustok udvarlását. A másik függönyön a híres festmény „En fin seul” csipkézett másolatában borul egy karcsu nő imádója mellé. Ezt már nem lehetett a tereben utanozni.

A karzatokról, melyekről lombokból és élő virágfüzerekből lótt girlandok csüggenek alá; a látszólag egész serege irányult a parketták közönségére.

Sajátságos ez a karzati publikum.

Há csak azért menne a bába, hogy lásson, értené az ember, hogy karzatra megy. De hisz ott is az a célja, hogy őt is lássák. Erre mutat a toilette, melyet a karzaton is visel. Viszont igaz, hogy vannak sokan, a kiknek jobban esik ha onnan a karzatról azt látják, hogy valaki vagy valakik nem mulatnak, mintka ők maguk a legjobban mulatnának oda lenni a tereben.

M. városában különben igen fontos szerepe van a karzatnak a bálók alkalmával.

Van a báli publikumnak két hatalmas pártja. A fehér rózsások és piros rózsások. Valóságos szenvedélyes párharc fejlődött ki a két tábor között és az elkészedett harcz jelvénye az egyik oldalon egy fehér, a másik oldalon egy piros róza.

Minden elítélalon, midőn a két tábor teljes haderővel a sikra lép, a terem egyik részében levő nők hajukban fehér rózsát, a másik tábor hölgyei pedig pirosat viselnek. Az urak természetesen szintén megoszlának a két párt között s ők a megkülönböztető jelvényt a gomlyukában viseli.

(Folytatás következik.)

Szerkesztői üzenet.

„A múlt árnya” trójának. A darab meséje érdekes, a kidolgozáson azonban még lesz simítani való. A szezon most már annyira előrehaladt, hogy előadásról szó sem lehet. A többi észrevételt majd alkalmiilag elő szövel.

Közgazdaság.

„Victoria” takarékos és hitelegylet mint részvényfőiratás (Aradon, Deák-Ferenccs-utca 8. sz. régi adóhivatalhelyiség) forgalmi kimutatása 1888. évi február hóról

Részvény tőke.

Alladéok mult hó végével . . . frt 49464.—
F. hóban befizetett . . . frt 2910.—
Alladéok f. hó végével . . . frt 52374.—

Betétek.

Alladéok mult hó végével . . . frt 43845.75
Betétek f. hóban . . . frt 12376.65
Összesen frt 56222.40
Viszafizetett betétek f. hóban frt 1761.55
Alladéok f. hó végével . . . frt 54460.85

Váltótárcza.

Alladéok mult hó végével . . . frt 62525.54
Leszámitoltatott f. hóban . . . frt 40404.—
Összesen: frt 102929.54

Bejárt f. hóban . . . frt 23851.—
Tarcza alladéok f. hó végével frt 79088.54
Jelzálog kölcsönök:

Alladéok mult hó végével . . . frt 22990.—
Uj kölcsönök f. hóban . . . frt 2310.—
Alladéok f. hó végével . . . frt 25300.—

Előlegezés értékpapirokra:

Alladéok f. hó végével . . . frt 200.—

Pénztár forgalom:

Pénztár készlet mult hó végével frt 9473.54
Bovételök f. hóban . . . frt 43224.43
Összesen: frt 52697.97

Kiadások f. hóban . . . frt 46127.91
Pénztár maradvány f. hó végével frt 6570.06

Az aradi kereskedelmi- és iparbank forgalmi kimutatása 1888. február hóra.

Bevételek:

Alladéok 1888. január végén frt 522400.78
Bevételek 1888. febr. végén frt 131684.97
Összesen: frt 654085.75
Viszafizetések február végén frt 115713.75
Alladéok február végén . . . frt 538372.—

Váltó-leszámitolás:

Tarcza-alladéok január végén frt 268793.20
Leszámitoltatott febr. végén frt 327282.01
Összesen: frt 596075.21
Viszleszámitoltatott febr. végén frt 247341.74
Tarcza-alladéok február végén frt 348733.47

Előlegezés folyó számlában:

Alladéok január végén . . . frt 304638.—
Előlegezések február végén frt 12819.45
Összesen: frt 317517.45
Viszafizetett febr. hóban frt 24107.9
Alladéok február végén . . . frt 293409.50

Előlegezés értékpapirokra.

Alladéok 1888. január hó végén frt 19396.—
Előlegezések febr. hó végén . . . 750.—
Összesen: 14886.—
Viszafizetett febr. hóban . . . 977.—
Alladéok febr. hó végén . . . 13709.—

Pénztár forgalom:

Alladéok január hó végén . . . 69773.53
Bovétel febr. hó végén . . . frt 783806.02
Összesen: . . . frt 844179.55
Kiadás febr. hóban . . . frt 829114.96
Pénzkészlet febr. hó végén . . . frt 15684.59

Arad, 1888. febr. hó 29-én.

Az igazgatóság.

Hivatalos piaci árak Aradon.

— március 2. —

Gabonamétek: tiszta buza legnehezebb 6 frt 40 kr, közép 6 frt 30, kétszeres legnehezebb 5 frt 80 kr, közép 5 frt 70 kr, rozs legnehezebb 5 frt 20 kr, közép 5 frt 10 kr, árpa legnehezebb 5 frt — kr, közép 4 frt 90 kr, zab legnehezebb 5 frt 20 kr, közép 5 frt 10 kr, retek-repeze legnehezebb legnehezebb — frt — kr, új kukorica 5 frt 20 kr mmkint.

Liszt: legfinomabb 0-ás 17 frt — kr, legfinomabb 15 frt 50 kr, zsemlye 14 frt — kr, fehér kenyér 13 frt — kr, fekete kenyér 9 frt — kr, rozs 11 frt 50 kr, tengeri — frt — kr mmkint, Dura tiszta búzából 17 frt — kr, Arpakása 15 frt 50 kr mmkint.

Hítelyelek: borsó 24 frt — kr, bab 8 frt 50 kr, lencse 26 frt — kr, köleskása 11 frt 59 kr, burgonya 4 frt — kr méter-mázsánkint.

A Széna: 1. kötött legjobb 4 frt 50 kr, középserű 4 frt 20 kr, kötetlen: legjobb 4 frt 20 középserű 4 frt — kr egy mázsa.

5. Kötött vagy gyűi szalma: legjobb frt — kr, középserű 2 frt 60 kr egy méter-mázsá.

6. Takarmányszalma: legjobb 2 frt 60 kr, középserű 2 frt 40 kr, egy méter-mázsá.

7. Alomszalma: legjobb 2 frt 60 kr, középserű 2 frt 40 kr, egy mázsa.

8. Fa: bűkk 3 frt — kr, cser 3 frt szilfa 3 frt — kr, fenyő 1 frt 80 kr egy kömm

9. Hus: marha 52 kr, borjú 68 kr, disznó kr, juh kr, disznószőr 53 kr, szalonna 53 kr, vaj 1 frt 20 olvasztott vaj frt kr, egy kiló.

10. Vegyesek: Borsosaz 60 kr, tej 12 kr, fehér ó bór kr, fehér új bór 20 kr, vörös ó bor 60 kr, vörös új bór 40 kr, eozet kr, pálinka (szilva) kr, sör 28 kr, egy liter

11. Zöldség: Kel (Kohl) 12 kr, kalarábé (Kholerabi): kr, veres vagy ózéklerápé 12 kr, sárpa vagy murekrépa — kr, vereshagyma — kr, fokhagyma — celler — kr, petrezselyem — kr, pastinák — kr, leveles-zöldség (Suppengrün): kr, tojás darabja 5 kr, bors — frt — kr, paprika — kr, kilogrammonként, paradicsom — kr, saláta 5 kr, 100 gorka — kr.

Vegyes közlemények.

— A Basilika sorsjegyek V. kisorsolása csütörtökön délután 3 órakor ment végbe a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban. A törlesztési huzásban 6 sorozatszám huzatott ki, amelyeknek összes nyerőszámai hat forinttal fizetik ki.

A nyereményhuzásnál a 75.000 frtos főnyereményt az 1224 sorozat 36 száma kapta

5000 frtot nyert: 3625 sor. 50 sz.
1000 frtot: 4136 sor. 79 sz. 7043 sor. 40 sz. 4228 sor. 57 sz.

50 frtot: 2095 sor. 49 sz. 1961 sor. 76 sz. 5381 sor. 37 sz. 289 sor. 55 sz.
100 frtot:

5588 sor. 7 sz. 4322 sor. 71 sz. 255 sor. 46 sz. 1934 sor. 54 sz. 7184 sor. 52 sz. 4061 sor. 32 sz. 404 sor. 58 sz. 3127 sor. 46 sz. 2333 sor. 83 sz. 5332 sor. 97 sz. 819 sor. 3 sz. 4*37 sor. 31 sz. 4318 sor. 69 sz. 7562 sor. 98 sz. 1247 sor. 83 sz. 3223 sor. 57 sz. 1084 sor. 95 sz. 5998 sor. 26 sz. 2846 sor. 99 sz. 7693 sor. 90 sz. 58*1 sor. 92 sz. 77 0 sor. 17 sz. 2788 sor. 34 sz. 3208 sor. 37 sz. 201 sor. 44 szám.

50 frtot:

1490 sor. 41 sz. 4963 sor. 16 sz. 2260 sor. 27 sz. 1119 sor. 49 sz. 7266 sor. 55 sz. 3882 sor. 30 sz. 3061 sor. 82 sz. 6712 sor. 90 sz. 2022 sor. 73 sz. 5255 sor. 62 sz. 7517 sor. 58 sz. 820 sor. 100 sz. 7864 sor. 88 sz. 3283 sor. 3 sz. 6560 sor. 4 sz. 2080 sor. 64 sz. 7532 sor. 36 sz. 416 sor. 21 sz. 5371 sor. 30 sz. 6177 sor. 48 sz. 4506 sor. 13 sz. 208 sor. 63 sz. 312 sor. 37 sz. 6771 sor. 10 sz. 5594 sor. 91 sz. 7054 sor. 21 sz. 4233 sor. 61 sz. 4706 sor. 95 sz. 6159 sor. 56 sz. 7554 sor. 61 sz. 7362 sor. 66 sz. 1870 sor. 93 sz. 4815 sor. 31 sz. 5373 sor. 87 sz. 420 sor. 20 sz. 4553 sor. 45 sz. 7781 sor. 41 sz. 5674 sor. 96 sz. 6781 sor. 57 sz. 2135 sor. 10 sz. 3895 sor. 100 sz. 3763 sor. 22 sz. 1503 sor. 28 sz. 7743 sor. 7 sz. 2327 sor. 91 sz. 7638 sor. 1 sz. 6087 sor. 53 sz. 1185 sor. 84 sz. 3422 sor. 12 sz. 4528 sor. 65 sz.

25 frtot:

5015 sor. 65 sz. 3397 sor. 71 sz. 945 sor. 35 sz. 2594 sor. 86 sz. 5641 sor. 14 sz. 1454 sor. 100 sz. 2035 sor. 36074956 sor. 22 1118 sor. 42 sz. 4060 sor. 66 sz. 5066 sor. 37 sz. 2237 sor. 11 sz. 2949 sor. 23 sz. 4545 sor. 96 sz. 6487 sor. 18 sz. 4645 sor. 37 sz. 1020 sor. 29 sz. 2405 sor. 24 sz. 7267 sor. 19 sz. 1847 sor. 28 sz. 6882 sor. 25 sz. 7101 sor. 21 sz. 1953 sor. 83 sz. 7174 sor. 77 sz. 5698 sor.

is megvolt. Megnyugtató az itteni tőzadé-
nek az szolgálhatott, hogy ezt a devizációt
első sorban nem politikai okok idézték elő,
hanem Vysnegradsky orosz pénzügyminiszter
terve, hogy a fakultatív érzéket hozza
be. Azonban a rubel árának esikése nem
maradhat befolyás nélkül az orosz kormány
politikai magatartására. A rendkívüli arany-
arú nagy lehangoltságot idéz elő egész Orosz-
országban oly annyira, hogy az orosz hivatalos
lap jónak látta békés hangot, cikket közlé-
teni. Járadék csak néhány tizedszázalé-
kkal hullámzott, egyéb befektetési érté-
kek is keveset változtak, csak záloglevelek
számban valamivel. Bank részvények
a mérlegük szerint ingadoztak és a mint
az osztalékbeszámolások jobbabbak voltak, emelked-
tek és estek az árak. Vasúti részvé-
nyekben esékely most az üzlet, de az
irány ezekben elég szilárd. Helyi értékek
gyakrabban képeztek az adás-vevés tárgyát
jú ártályamokon. Sorsjegyek az összes
értékek közül legszilárdabbak. Értékpapir-
és sorsjegy-birtokosoknak felvilágosítással
köszönve szolgál a „Magyar Merkur“ ki-
adóhivatala Budapesten (Hatvani-utca, 17-
dik szám).

— Szesz-üzlet. —
(Március 2.)
(B.) Készaru nagyban 26.50, kicsinyben
27, hordó nélkül per 100 lit.
— Budapesti gabonátözsde. —
(Március 2.)
Gyenge kinalat, sürgös vételkedv, 7,000
mm. jött forgalomba és változatlan áron ada-
tott el. Buza tavaszra 7.05—7.07, zab ta-
vaszra 5.29—5.31, kukorica tavaszra 6.10
6.12, káposzta reposito, 10.50, buza őszre
5.65—5.68, kukorica május—júniusra 6.3
—6.06.

Hivatalos ártályam.
budapesti áru- és érték tőzsdén 1888. évi
március hó 2-án.
Magyar aranyjárdék 4. sz. 96.80
magyar papírjárdék 5. 82.90
magyar vasúti kölcsön 148.50
magyar keleti vasúti államkötvény 1 kib. . 94. . .

magyar keleti vasúti államkötvény 2. kib. 128.50
magyar keleti vasúti államkötvény 8. kib. . 109. . .
magyar földterhermentési kötvény . . . 103.75
Temesvári földterhermentési kötvény . . 103.75
Erdélyi földterhermentési kötvény . . . 103.75
Horvát-szlávon földterhermentési kötvény . . .
Magyar szőlőművelési kötvény . . . 9.50
Magyar nyeresémsorsjegy-kölcsön . . . 119.50
Tiszaháti öntöző és szőlősi sorsjegy . . . 122.75
Osztrák járadék papírban 77.50
Osztrák járadék ezüsterben 78.50
Osztrák járadék aranyban 108. . .
1880-iki osztrák államsorsjegy 133. . .
Osztrák járadék aranyban 86. . .
Magyar hitelbankrészvény 268. . .
Osztrák hitelintézet részvény 268.80
Cs. és kir. arany 5.92
20 frankos arany (Napoleonkor) 11.02
Német birodalmi márká 82.20
London 126.90
20 markos arany 12.42

IDEGENEK NÉVSORA.
(Március 2.)
Fehérkereszt-szálló. Linczey Dénes, plébános.
M. Csánád. Dr. Blyer M. orvos, P. Ladány. Bu-
czurka József, jegyző, N. Kamarás. Schreyer J.,
magánzó, Bpest. Kádás Mihály, bérlő, M. Kovács-
háza. Freund Róza, kereskedő, Temesvár.

Tücherer-szálló. Ozv. Bear Frigyesné. Bear
Frigyes, Bear N. birt., Battonya. Sáranka Lajos,
Bayer Ferencz és neje, keresk., Bécs.
Nádor-szálló. Juszt Gyula, birt., Torna. Nie-
dermayer J., Kantor, Elek. Meisch András, keres-
kedő, Budapest.

Szerdahelyiné-Prieile Kornélia
urnő, a budapesti nemzeti színház drámái mű-
vésznője- első vendégjátéka.

Magyar Színészet Aradvárosi színház
Folyó sz. 149 5. kisbérlet 26 sz.

Szombat, 1888. március 3-án:
A HOL UNATKOZNAK.
Színmű 3 felvonásban.
Személyek.
Bollac, fiatal tudós — Peterdy Sándor.
Ceran gróf — Siposné.
Roger, úr — Szoló Sándor.

Revil hercegnő — — — Sz. Prielle Kornélia.
Raymond Pál — — — Réthely Lajos.
Jeanne neje — — — Krecsányiné.
Watson Lucie — — — Hunyady Margit.
Williams Susanne — — — Havas Aranka.
Saint Roualt — — — Bács Károly.
Tábornok — — — Szabó Antal.
Gaicac — — — Fonyéri Mór.

Holnap, vasárnap, két előadás.
Délután négy óraker, fél-holyárakkal:
Színházi képtelenségek.

Nagy bohózat énekekkel három felvonásban
Este hét óraker:
SZERDAHELYI-PRIELLE CORNELIA

urnő, a budapesti nemzeti színház művés-
nője 2-dik vendégjátékául, bérletfolyamában:
Buborékok.
Vigjáték 4 felvonásban.

Felelős szerkesztő:
HINDY ÁRPÁD.

HIRDETÉSEK:

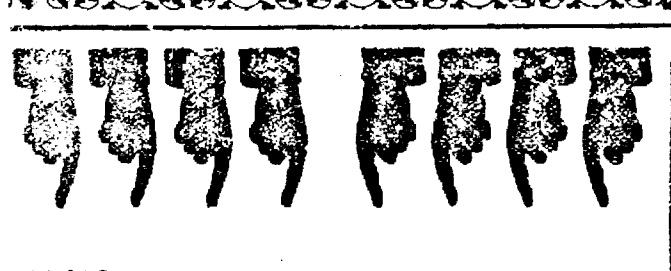
Reinhardt Fülöp butor-gyáros

Aradon, Szabadság-tér 20. sz.

Ajánlja dusan felszerelt butoraktárát a t. közönség figyelmébe.

Tölgyfa-parquet
legjobb s legfinomabb minőségben, mely a fenyőfa-padozatnál igen k véssel drá-
gább, úgy, hogy a tölgyfa-parquetre négyszögméterje elkészítéssel együtt
100 frt 50 krba
kerül s a tartosságort jöttállás vállalatik. — Kapható nagy mennyiségben
PAVICSI ANTALNÁL
Aradon, Szent-Péter-tér 1. szám
alatt, hova a megrendelések intézendők. Gépem oly előnnyel bir, hogy velem
senki sem versenyezhet.

1988. sz.
Arverési hirdetmény.
Arad szab. kir. város tulajdonához tartozó bér és színház épületben levő sörcsarnok és mellék-
lyiségeinek 1888. évi november hó 1-től 6 évre leendő hárbeadása iránt f. é. március hó 5-ik napján d. e.
10 óraker arverést tart a gazdasági szék.
Kikiáltási ár egy évre 350 frt.
Bánatpénzül leteendő a kikiáltási 10 százaléka készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.
Az árverésben részt lehet venni szóbeli ajánlatokkal.
Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akko-
vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az ár-
verési feltételeket ismeri és elfogadja.
Az árverési feltételek a gazdasági-szék elnökénél az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.
Arad szab. kir. város gazdasági-székének 1888. évi február hó 21-én tartott üléséből.
Kiadta
Varjassy Lajos,
aljegyző.

161888 gasz.

Arlejtési hirdetmény.

A Zrínyi utca déli oldalait elromló gyalog-
utnak faragott kövekkel való burkolásával és a
szükséges útjárók kikövezésével kapcsolatos mun-
kák elvállalása iránt f. évi március hó 6-ik
napján d. e. 10 óraker arlejtést tart a gaz-
dasági szék.
Kikiáltási ár 406 frt 50 kr. Bánatpénzül
leteendő a kikiáltási ár 10 százaléka készpénzben
vagy elfogadható értékpapirokban.
Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és
írásbeli ajánlatokkal.
Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli ár-
lejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak ak-
kor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz
mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti,
hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.
Az árlejtési feltételek és a költségvetés a
gazdasági-szék elnökénél az árlejtést megelőzőleg
is megtekinthetők.
Arad sz. kir. város gazdasági székének 1888.
évi febr. hó 28-án tartott üléséből.

Kiadta
Varjassy Lajos
aljegyző.

155188. gazd. sz.

Arverési hirdetmény.

A felső marosparton jelenleg Trayt-
ler Antal által bérelt 14. sz. 216 30100
és 40j □-öl; Prodao its Döme által
bérelt 16. sz. 316 40100 és a 19. sz.
54 □-öl, Walder S. és fia és az első száz-
régeni tutajkereskedő társulat által bérelt
8. sz. 640 □-öl, Seider Bernát által bérelt
a régi és új védőtítés által képezett szeg-
letben levő 800 □-öl és végre a bulcsi
uradalom által bérelt az alsó Marosparton
levő 1000 □-öl területű falelakó helyeknek
1888. évi május 1-től leendő hárbeadása
iránt f. é. március 5-én d. e. 10 óraker
árverést tart a gazdasági szék.
Kikiáltási ár □-ölenként 25 kr. ille-
tőleg a bulcsi uradalom által bérelt fale-
lakó helye □-ölenként 20 kr.
Bánompénzül leteendő egy évi bér-
összeg 10 százaléka készpénzben vagy el-
fogadható értékpapirokban.
Az árverésben részt lehet venni szó-
beli és írásbeli ajánlatokkal.
Az írásbeli ajánlatok lezártan a szó-
beli árverés megkezdése előtt nyújtandók
be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha
azokhoz a bánompénz mellékelve van s
ha az ajánlatottevő kijelenti, hogy az ár-
verési feltételeket ismeri és elfogadja.
Az árverési feltételek a gazdasági
szék elnökénél az árverést megelőzőleg is
megtekinthetők.
Arad, sz. kir. város gazdasági szé-
kének 18-8. évi február hó 21-én tartott
üléséből.
Kiadta
Varjassy Lajos,
aljegyző.

Nyomatja és kiadja az Ungerleider-fele könyvnyomda Aradon.

1988. sz.
Arverési hirdetmény.
Trikó ingek és nadrágok nők-, férfiak- és gyermek részére 40, 50, 60,
80, 1,20, 1,50, 3 forintig.
Uj czikkek a farsangi idényre!
Teljes tisztelettel értesitem nagyrabecsuult vevőimet és a t. közönsé-
get, hogy a legújabb áruczikkkel dusan ellátam
kézmű-, rövid-, norinbergi-, fehérnemű-áru
gyermekjáték-üzletemet.
Leszállított árak, mesés olcsóság és a czikkek finomsága felülmulhatatlanok.
Egy vég vászon 30 rőf. 4.50 5.50 6.— 7.— 8.— 10 15 fo-
rintig
Chiffon 5. 6. 7. 8. 9. 10. 12 forintig.
Különféle vásznak rőfe 12. 14. 16. 18. 20.25 krajczár.
Kanavasz, oxford, zephir, 1 vég 30 rőf 5. 6 7. 8. 9 frt.
Különféle oxford zephir 18. 20. 22. 25. 30 krajczár.
Kartonok, legújabbak 18. 18. 20. 22. 25 kr.
Szines mosó barketok 18. 20. 22. 25. 27. 30. 36 krig
Kuczkázott és szines szövetek 16. 18. 20. 25 kr.
Creppok, beegok, caamirok, loden, dupla széles, minden
szinben 30, 35, 40 50, 60, 70 kr.
Fekete lüszterek 20. 22. 25 30. 40. 50.
Fekete tornok, kasmir és Crepp, dupla széles 55, 68. 70,
80. 90 1.— 1.60-ig.
Vattmoll, flanel és lod-n kelmék 80. 40. 60. 70 80 ig.
Törülközők 18 18. 20. 25 kr.
Asztalkendők és pohártörülők 20 22. 25. 30 fr.
Asztaltörülők szinesek 34. 60. 1.—. 1.20 1.50, 2 frt.
Asztaltörülők és asztalkendők 6 személyre 3.50 4.—, 12.
személyre 6. 7. 8 frt.
Czipek és jutefüggönyök 20. 22 25 30. 40 kr.
Zsebkendők fehér és szines 6 drb 40. 50. 80, 1.—. 8 frtig
Női- és gyermekcipők csodás olcsó árban.
Gyermekcipők 5.50 6.50 7.50 8.50.
Egyszerűk 90 kr. 1. 1.20 1.50. 2. 3. 4. 5 frt.
Finom chiffon, oxford és kretoningok 90 1.—, 1.20, 1.50,
1.80 2 frt.
Ezeken kívül felhivom a t. közönség figyelmét az annyira megkedvelt
5, 8, 10, 15, 20, 25 kros kiállítási bazáromra,
mely a legjobb és a legválaszthatosabb tárgyakból van összeállítva. A t. közönség pártfogásáért
és látogatásáért tisztelettel eszedezem.
KILÉNYI ADOLF ARAD,
főter, rena pill et. „a kék golyóhoz.“
Postai megrendelések pontosan teljesíttetnek. Csomagolás ingyen.
Női trikó derekak minden színben és nagyságban 1,20, 1,30, 1,50, 1,80
2—2,50, 3 forintig.